

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Henri Lempu
Haridus- ja Teadusministeerium
henri.lempu@hm.ee

Teie 28.01.2026 nr

Meie 12.02.2026 nr 2.3-8/26/355-2

Vastus nõudekirjale

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie nõudekirja, kus küsite, kas ministeerium tohib töötajale edastada välise isiku pöördumise, mis sisaldab töötaja eraelulisi andmeid ja süüdistusi, kuigi pöörduja ei anna jagamiseks nõusolekut.

Esmalt selgitame, et nõudekirjale vastates ei saa AKI anda siduvat õiguslikku hinnangut, seda saab inspeksioon anda üksnes järelevalve menetluse tulemusel. Teadmata täpsemaid asjaolusid saame vastata Teie küsimustele isikuandmete töötlemise vaatest ning selgitame andmekaitse nõuded, mis kohalduvad olukorras, kui isik on esitanud asutusele taotluse oma isikuandmetega tutvumiseks.

Isikuandmeteks on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (andmesubjekti) kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal.¹ Isikuandmete töötlemise nõuded kehtestab peamiselt [isikuandmete kaitse üldmäärus](#) (IKÜM)². Kuna pöördumises esitatud väited puudutavad töötajat, on võimalik, et neid andmed saab lugeda tema isikuandmeteks ning kirja säilitades ministeerium töötleb töötaja isikuandmeid.

IKÜM annab inimesele õiguse saada andmetöötlejalt esmalt kinnitus, kas andmetöötleja tema isikuandmeid üldse töötleb. Kui nii, on inimesel õigus saada selle kohta täpsemat teavet (IKÜM art 15 lg 1). Isikuandmetega tutvumise peamiseks viisiks peetakse andmesubjektile töödeldavate isikuandmete koopia väljaandmist vastavalt IKÜM art 15 lg-le 3. Seega juhul, kui pöördumises on tuvastatav konkreetne isik, siis on tegemist tema isikuandmetega ning tal on õigus nõuda töödeldavatest isikuandmetest koopia väljastamist.

Taotluse sisu analüüsimisel peab vastutav töötleja hindama, kas taotlus puudutab taotluse esitanud inimese isikuandmeid, kas taotlus kuulub isikuandmete kaitse sätete kohaldamisalasse ning kas on konkreetsemaid sätteid, mis reguleerivad juurdepääsu isikuandmete töötlemist teatavas sektoris ning kas esinevad õiguse piiramise alused. Teabe taotlejale tuleb teave anda hiljemalt ühe kuu jooksul (IKÜM art 12 lg 3) ning kui vastutav töötleja ei kavatse andmesubjekti taotlust rahuldada, siis peab seda põhjendama (IKÜM art 12 lg 4) ja tooma välja õigusliku aluse õiguste piiramiseks. Vastamata jätmisega rikub töötleja vastamise kohustust.

¹ Vt isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikkel 4 punkt 1

² Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)

Siiski tuleb arvesse võtta ka asjaolu, et IKÜM art 15 lg 4 kohaselt ei tohi koopia saamise õigus kahjustada teiste isikute õigusi ja vabadusi. IKÜM art 15 lg 4 piirangu kohaldamisel tuleks isikuandmete koopia väljastamisel muuta teisi puudutav teave vajalikus ulatuses loetamatuks. Seega juhul, kui küsitud koopias sisalduvad teiste isikuandmed, mille väljastamine kahjustaks nende õigusi ja vabadusi, saab pidada korrektseks sellist töödeldavate isikuandmete koopia väljaandmist, kus andmesubjekti puudutav osa on terviklik ja tegelik, kolmandate isikute andmed on aga vastavas ulatuses muudetud loetamatuks.

Seega peab andmetöötaja isikuandmete koopia väljastamisel hindama, kas ja mil määral kahjustaks koopia väljastamine kolmanda isiku (antud juhul kirja saatja) õigusi ja vabadusi. IKÜM põhjenduspunkt 63 kohaselt ei tohiks aga sellise kaalutlemise tulemuseks olla andmesubjektile teabe andmisest keeldumine. Artikli 15 lõike 4 kohaldamine ei tohiks põhjustada andmesubjekti taotluse täielikku tagasilükkamist; selle tulemuseks saaks olla üksnes nende osade väljajätmine või loetamatuks muutmine, millel võib olla kahjulik mõju teiste isikute õigustele ja vabadustele.³ Seega peab andmetöötaja enne andmesubjektile andmete väljastamist küll veenduma, et seda tehakse viisil, mis ei kahjusta kõne teise osapoolle õiguseid, kuid see ei saa olla aluseks andmete täies mahus väljastamisest keeldumiseks.

Andmesubjekti andmetega tutvumise õigust saab piirata ka IKÜM art 23 kohaselt riigisisese õiguse alusel, kuid sel juhul tuleb viidata konkreetsele õiguslikule alusele, millest lähtuvalt seda tehakse. Selline alus peab vastama IKÜM art 23 tingimustele. Eelkõige tähendab see seda, et riigisiseses õiguses peab olema konkreetne IKÜM art 23 lg 2 tingimustele vastav alus, mis lubab jätta andmesubjekti taotluse täitmata. Tähele tuleb panna, et IKÜM-is sätestatud õigus ja kohustus saab riigisisese õigusega piirata üksnes IKÜM art 23 lg-s 1 loetletud eesmärgil. Samuti, nii nagu ka IKÜM art 15 lg 4 piirangu puhul, ei tohiks sellise piirangu puhul piirata isikuandmete kaitse õigust siiski täielikult, st tulemuseks ei saa olla absoluutne kaebajale tema isikuandmete töötlemist puudutava teabe väljastamata jätmine.

Kolmas piirang saab tuleneda IKÜM art 12 lg 5 punktist b. Andmetöötaja saab keelduda taotletud meetmete võtmisest, kui andmesubjekti taotlus on selgelt põhjendamatult või ülemäärane, eelkõige oma korduva iseloomu tõttu. Põhjendamatust ja ülemäärasust tõlgendatakse antud kontekstis kitsalt ja selle tingimuse täidetust peab tõendama andmetöötaja.

Kokkuvõttes, kui ministeerium töötleb töötaja isikuandmeid (nt saab kirja, registreerib, edastab sisemiselt ja säilitab), siis on töötajal õigus teada, milliseid andmeid tema kohta on saadud ja kuidas neid kasutatakse. Samas ei anna artikkel 15 õigust tutvuda kogu pöördumisega, vaid ainult nende osadega, mis sisaldavad töötaja enda isikuandmeid. See tähendab, et ministeerium peab tasakaalustama töötaja õigust tutvuda oma andmetega ja pöörduja õigust privaatsusele. See tähendab, et ministeerium peab töötajale võimaldama tutvuda tema kohta käivate andmetega, kuid ei tohi avaldada pöörduja eraelulisi andmeid, mis ei ole töötaja isikuandmed. Kui ministeerium otsustab isikule andmed (osaliselt) väljastamata jätta, siis tuleks taotluse lahendamisel ka andmete väljastamata jätmist põhjendada ja välja tuua õiguslik alus.

Loodame, et meie selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Mari-Liis Uprus

jurist

peadirektori volitusel

---

³ [Suunised 01/2022 andmesubjekti õiguste kohta – õigus tutvuda andmetega | European Data Protection Board](#), lk 5.